

Opinia

O autoreferacie dysertacji Tatiany W. Ickowicz

Żanrowaja sistiema rieligioznogo stila

na komunikatiwno-pragmaticzeskom i kategoriajno-tiekstowom osnowanijach

Dysertacja p. Ickowicz wpisuje w żywy po 1990 r. w krajach słowiańskich nurt badań nad językiem (komunikacją, stylem) religijnym. Obejmuje on również zainteresowanie gatunkami tekstów funkcjonującymi w tej komunikacji. Po zapoznaniu się z ADD mogę stwierdzić, iż Autorka dysertacji podjęła się wielkiego i ambitnego zadania wypracowania koncepcji genologicznej dotyczącej tekstów religijnych kościoła prawosławnego w Rosji. Sądzę, że postawione zadanie udało się jej wykonać.

Autorka za teoretyczno-metodologiczny fundament swej rozprawy przyjmuje przede wszystkim znakomite i bogate osiągnięcia rosyjskiej lingwistyki w dwu nurtach: komunikatywno-pragmatycznym i kategoriajno-tekstowym. Wykazuje ich dobrą znajomość, a także umiejętność wykorzystania oraz integracji w funkcjonalną całość we własnych badaniach. W tych badaniach udanie łączy analizy obszernego materiału empirycznego z dążeniem do zbudowania spójnej koncepcji genologicznej.

Autorka rozprawy przyjmuje hipotezę, iż system gatunkowy stylu religijnego ukształtował się (jest derywowany) na podstawie trzech wyjściowych gatunków (protożanrów), jakim są modlitwa, kazanie i żywot – obecnych w prototekście *Pisma Świętego*.

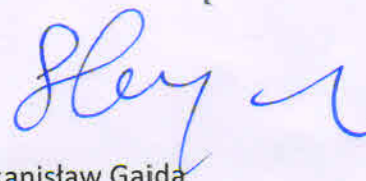
Każdy z protogatunków rozwija się w gatunkowy typ obejmujący współcześnie wiele gatunków i podgatunków. Centrum pola gatunkowego stylu religijnego stanowią gatunki mocno związane z protogatunkami, natomiast na jego peryferiach lokują się gatunkowe hybrydy.

Aprobuję pomysłową główną ideę rozprawy oraz wyrażam uznanie dla przebytej przez Autorkę drogi, aby ją uzasadnić. Pani Ickowicz wykonała wielką pracę. Oczywiście, krytycyzm naukowy pozwala podnosić różne wątpliwości, a nawet – wobec poliparadygmatyczności nauki – budować odmienne koncepcje odnoszące się do tej samej rzeczywistości językowej. Uważam jednak, że to, czego dokonała i sposób w jaki to uczyniła, świadczy dobrze o jej kompetencjach naukowych, m.in. o odwadze badawczej, pomysłowości, rzetelności, obiektywizmie. Pani Ickowicz to w pełni ukształtowana osobowość naukowa.

Dysertację „Žanrowaja sistiema rieligioznogo stila na komunikatiwno-pragmaticzeskom i kategoriaľno- tiekstowom osnowanijach” oceniam wysoko. Nie odnosząc się do formalnych wymogów stawianych dysertacjom habilitacyjnym w Federacji Rosyjskiej, stwierdzam, że jej poziom naukowy w pełni odpowiada najlepszym standardom naukowym w skali międzynarodowej. W Polsce dorobek naukowy pani Tatiany W. Ickowicz oraz Jej rozprawa byłyby uznany za w pełni wystarczające dla uzyskania stopnia doktor habilitowany.

Stanisław Gajda
prof. dr hab.
Wydział Filologiczny
Uniwersytet Opolski
45-040 Opole
Plac Kopernika 11
Polska

45-052 Opole, Polska
Ul. Oleska 37/7
stgajda@uni.opole.pl
tel. 48-774530156

Stanisław Gajda

Opole, 30.05.2016

Отзыв

об автореферате диссертации Татьяны В. Ицкович
«Жанровая систематизация религиозного стиля
на коммуникативно-прагматическом и категориально-текстовом
основаниях

Диссертация п. Ицкович вписывается в существующее с 1990 г. в славянских странах направление исследования религиозного языка (коммуникации, стиля). Данное направление включает в себя также интерес к видам функциональных текстов в этой коммуникации. После ознакомления с АДД можно утверждать, что автор диссертации поставила большую амбициозную цель выработать генологическую концепцию религиозных текстов в Русской Православной Церкви. Думаю, что автор удалось выполнить поставленную цель.

Автор теоретико-методологическим фундаментом своего исследования принимает прежде всего известные и богатые достижения российской лингвистики в двух направлениях: коммуникативно-прагматическом и категориально-текстовом. Показывая их хорошее знание, а также уместное использование и интегрирование в собственное функциональное исследование. В этом исследовании успешно соединяется анализ используемого эмпирического материала со стремлением построить стройную генологическую концепцию.

Автор исследования принимает гипотезу, система жанров религиозного стиля развивается на основе трех видов (протожанров), каковыми являются молитва, проповедь и житие, присутствующие в прототексте Священного Писания.

Каждый из протожанров развивается в жанровый тип, состоящий из жанров и субжанров. Центром жанрового поля религиозного стиля становятся жанры и субжанры, на периферии гибридные жанры.

Автор доказал главную идею исследования, отражающую важные направления. Пани Ицкович выполнила большую работу. Конечно, научный критицизм позволяет выражать разные сомнения, даже по отношению к полипарадигматичности науки, строить разные концепции по отношению к языковой реальности. Я думаю, то, что проверяет автор, и способ, который использует, точно свидетельствует о научной компетенции, в частности, о мужестве исследователя, изобретательности, точности, объективности. Пани Ицкович полностью сформированная научная личность.

Диссертацию «Жанровая систематизация религиозного стиля на коммуникативно-прагматическом и категориально-текстовом основаниях» оцениваю высоко. Не называя формульных требований, установленный к докторским диссертациям в Российской Федерации, отмечу, что представленная диссертация в полной мере соответствует международным научным стандартам. В Польше исследование пани Татьяны В. Ицкович было бы квалифицировано как соответствующее степени хабилитированного доктора.

Станислав Гайда,
Профессор, доктор филологических наук,
Опольский университет
45-040 Ополе,
Пл. Коперника, 11,
Польша

45-052 Ополе, Польша
Ул. Олеска, 37/7
stgajda@uni.opole.pl
Тел. 48-774530156

Ополе, 30.05.2016